

DALSLANDS MILJÖ- OCH ENERGINÄMND

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1

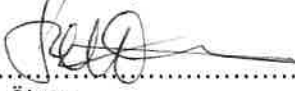

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Plats och tid Tingshuset Mellerud, 2021-08-26, kl. 09.30 - 11.00

Beslutande Jan Öhman (M) ordförande
Lars Nilsson (S)
Bo Thorn (S)
Carola Qvist (S) tjänstgörande för Kjell Johansson (M)
Anders Forsdahl (C)
Per Normark (V)
Kerstin Fredriksson (S)
Jörgen Eriksson (KiM)

Övriga deltagande Lars-Inge Fahlén (S) ersättare
Karl-Erik Segersax (SD) ersättare
Dan Gunnardo, förbunds-/miljö-och energichef
Susanne Westin, biträdande miljöchef
Marie Johansson, nämndsekreterare

Utses att justera Jörgen Eriksson
Justeringens tid och plats Direktjustering Paragraf §§ 46-48
Underskrifter Sekreterare
Marie Johansson
Ordförande/Delegat
Jan Öhman
Justerande
Jörgen Eriksson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag
Organ Dalslands miljö-och energinämnd
Sammanträdesdatum 2021-08-26
Datum för uppsättande 2021-08-27 Datum för nedtagande 2021-09-20
Förvaringsplats för protokollet Dalslands Miljö- och energikontor, Mellerud
Underskrift
Marie Johansson

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 46

Dnr 2018/1073.MTI

Yttrande över förslag till slutliga villkor för Vida Nössemark, Rörviken 2:106 i Dals-Eds kommun

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar att yttra sig om U.3 enligt nedan:

Dalslands miljö- och energinämnd tillstyrker Vida Nössemarks AB (nedan bolaget) redovisning av utredningen samt förslag till slutliga villkor, men avstyrker bolagets förslag om att villkoret ska tas i bruk först två år efter att beslut meddelats. Förslaget på villkor bör gälla då beslut meddelats. Dalslands miljö- och energinämnd anser att bolaget ska fokusera på att så snart som möjligt färdigställa sedimenteringsdamm och våtmark. Fram till dess ska befintlig damm rensas enligt åtagande och bolaget ska jobba vidare med att städa upp området och förbättra rutinerna för dagvattenhantering.

Dalslands miljö- och energinämnd anser även att tillägg av villkor ska ske om vattenprovtagning ska utföras minst en gång per kvartal, enligt bolagets förslag på provtagningspunkter och provtagningsparameterar.

Dalslands miljö- och energinämnd anser att mängden utsläppt vatten från verksamheten till Nolbyälven även bör regleras med hänsyn till flöden i älven. Vid situationer med låg vattenföring i älven bedöms det annars finnas risk för att utsläppt vatten från verksamheten kan komma att påverka exempelvis beståndet av flodkräfta trots att villkor om halter i utsläppt vatten uppfylls. Att sådan reglering ska ske bör lämpligtvis anges som villkor.

Det går inte att utifrån utredningen utläsa om föreslagna riktvärden är tillräckliga för att MKN för Nolbyälven inte ska överskridas. Nämnden vill därför betona att de villkor länsstyrelsen slutligen fastställer avseende riktvärden inte får riskera en försämring av MKN för Nolbyälven.

Dalslands miljö- och energinämnd avstår att yttra sig gällande beredskapsplan.

Paragrafen anses omedelbart justerad.

Forts § 46

Ordförandes sign

Justera ndes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 46

Motivering

Då verksamheten ger en tydlig negativ påverkan på vattendragets vattenkvalitet nedströms är det inte rimligt att ge två år till för att sätta slutliga villkor. Många av föreslagna åtgärder ska vidtas omedelbart. Bolaget redovisar i komplettering att de redan gjort flera av föreslagna åtgärder vilket är bra och i rätt riktning, dock behöver ny sedimenteringsdamm och våtmark färdigställas så snart som möjligt.

Nolbyälven är en viktig och känslig recipient med bland annat flodkräftor. Flodkräftan är listad i EU:s art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) och klassas idag som akut hotad. Sverige har ett nationellt ansvar att förhindra att arten dör ut och Vida Nössemark AB behöver vidta åtgärder för att Nolbyälven även i fortsättningen ska ha kvar bestånd av flodkräfta.

Med anledning av ovanstående bedöms det som motiverat att även reglera mängden utsläppt vatten från verksamheten till Nolbyälven då det annars kan finnas risk för påverkan, även om villkor om halter i utsläppt vatten uppfylls, på t.ex. flodkräfta vid situationer med låg vattenföring i Nolbyälven. Med tanke på att uppehållstiden i sedimenteringsdammar och våtmark beräknas till ca 70 dygn av bolaget, bedöms det finnas förutsättningar att reglera flödet till Nolbyälven utifrån dessa aspekter. Utformningen av sådan reglering kan lämpligtvis utformas i bolagets kontrollprogram.

Ärendebeskrivning

Vida Nössemark AB driver sågverk i Nössemark. Här sågas kubb och av detta produceras hyvlat konstruktionsvirke. Omsättning är 400 mkr och har 40 anställda. Sågverksområdet ligger vid Nolbyälven, som är en viktig och känslig recipient med bland annat flodkräftor. Nolbyälven är recipient för det vatten som är påverkat av verksamheten och som antingen släpps ut via jorddammen eller via övrigt dagvatten. I Nolbyälven finns bestånd av flodkräfta. Flodkräftan är listad i EU:s art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) och klassas idag som akut hotad.

Den 2021-06-18 inkom remiss till Dalslands Miljö- och energikontor från Länsstyrelsen Västra Götaland gällande redovisning av utredningsuppdrag inom nytt tillstånd för Vida Nössemark på fastigheten RÖRVIKEN 2:106 i Dals-Eds kommun. Sökanden är Vida Nössemark AB med 556574-3837. Vida Nössemark AB fick tillstånd 2019-05-28, delar av tillståndet överklagades av grannar. Mark- och miljödomstolen meddelade dom 2020-01-31.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 46

Tillstånd togs i anspråk 2020-02-26. Under en provotid ska bolaget enligt tillståndet utreda de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna att minska utsläpp av föroreningar som riskerar påverka vatten-kvaliteten och flodkraften i Nolbyälven negativt.

Vida Nössemark AB yrkar på följande slutliga villkor avseende utsläpp till vatten:

Senast 2024-01-01 får följande halter inte överskridas i utsläppspunkter från anläggningen till Nolbyälven:

Suspenderat material	50 mg/l
Olja i vatten (mätt som oljeindex)	5 mg/l

Bolaget föreslår följande villkor för mätning av vattenkvalité:

TOC	50 mg/l
Total-N (kväve)	1 mg/l
Total-P (fosfor)	0,5 mg/l
Fenol	0,1 mg/l

Mätning sker kvartalsvis i två punkter, utlopp jorddamm och utlopp våtmark. Värdena bedöms som årsmedelvärden med riktvärde enligt ovan.

Påverkan ifrån sågverket är enligt Naturvårdsingenjörernas rapport "det är tidvis stor påverkan nedströms av TOC och BOD, näringsämnen, fenoler och olja. Denna påverkan är stor på det närliggande vattendraget. Samtliga parametrar har stor inverkan på vattendragets vattenkvalitet och bidrar till en försämrad status.

Bedömningen är att verksamheten utifrån det underlag som finns påverkar MKN negativt eftersom halter av TOC och BOD, näringsämnen, fenoler och oljeindex har en tydlig påverkan nedströms."

Verksamhetsområdet som det avleds dagvatten ifrån är 7,62 ha stort. Ytorna består av asfaltskytor, takytor samt lagringskytor för virke. Utlopp finns på två ställen, båda utloppen hamnar direkt i Nolbyälven.

Bevattning av timmer sker maj till september och vatten tas ur bevattningsdammen och kompletteras vid behov med vatten ifrån Nolbyälven. Vattnet leds sedan tillbaka till bevattningsdammen. Dammen har i dagsläget en dubbel funktion som bevattnings- och sedimentationsdamm. Efter dammen leds vattnet till en mindre reningsdamm (jorddammen) innan vattnet når ett dike.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Dammen är underdimensionerad och efterföljande damm saknar flera sektioner för att stegvis sälla ut partiklar. Det medför att vattnet som leds vidare innehåller partiklar och sediment.

Naturvårdsingenjörerna redovisar en mängd åtgärder som kan bidra till att minimera utsläppet ifrån verksamheten. Bolaget har valt att jobba vidare med förslag a, som innebär en ny större reningsanläggning med sedimentationsdamm och efterföljande våtmark.

Bolaget redovisar i komplettering att de redan gjort flera av föreslagna åtgärder. Kravet på mobil rening av vattnet fram till dess den nya anläggningen är klar anser de ej är rimligt. Det skulle kosta ca 70 000 kr/månad och kräva stor arbetsinsats. De arbetar för att så snabbt som möjligt färdigställa sedimenteringsdamm och våtmark och åtar sig fram till dess att rensa jorddammen med veckovisa intervall.

Yrkande:

Jörgen Eriksson och Bo Thorn yrkar på ett tillägg med betoning på att de villkor länsstyrelsen slutligen fastställer avseende riktvärden inte får riskera en försämring av MKN för Nolbyälven.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till beslut

Expediering:

Länsstyrelsen Västra Götaland, Dnr 551-7622-2021

vastragotaland@lansstyrelsen.se

Dals-Eds kommun för kännedom

kommun@dalsed.se

Ordförandes sign

Justera ndes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 47

Dnr 2020/1035.MTI

Yttrande om ansökan bergtäkt på Härsängen 1:10, Färgelanda kommun

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar att tillstyrka ansökan om ny bergtäkt på Härsängen 1:10 i Färgelanda kommun under förutsättning att:

1. skyddsåtgärder vidtas så att negativ påverkan på fuktängen (område 4 i rapporten om inventering av groddjur 2021) samt Härsängsbäcken (område 5 i rapporten om inventering av groddjur 2021) inte uppkommer. Verksamheten får inte försämra lokal bevarandestatus för groddjur i området.
2. skyddsåtgärder vidtas så att negativ påverkan på område 2 (mosse med liten göl, omnämnds i både rapporten om naturvårdsinventeringen 2020 och rapporten om inventering av groddjur 2021) minimeras.
3. branten i sydöstra delen av området (område 4 i rapporten om naturvärdesinventering 2020) inte påverkas utan lämnas som en skyddszon gentemot verksamhetsområdet.
4. åtgärder vidtas för att minimera störning ifrån återkommande impulsljud (skutknackning).

Nämnden anser att ovanstående punkter 1-4 bör regleras som villkor.

Paragrafen anses omedelbart justerad.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 47

Motivering

Etablering av ny täktverksamhet ger stor påverkan på miljön. Denna påverkan måste vägas mot samhällets behov av bergkrossmaterial. I Färgelanda kommun finns endast en mindre bergtäkt och behovet bedöms vara betydligt större än tillgången. Bergmaterial ger tunga laster och bör inte transporteras alltför långa sträckor. Det är därför fördelaktigt med bergtäkter jämnt fördelade över våra kommuner. Det blir då en lokal försörjning av bergkrossmaterial som ger minskade utsläpp vid transporter.

Fördelar:

- Den planerade täkten är lokaliserad på bra sätt utifrån transportmöjligheter, med kort sträcka på serviceväg och sedan utfart på länsväg 172.
- Närmaste bostad ligger över 500 m ifrån verksamheten.
- Lokal försörjning av bergkrossprodukter som minskar transportavstånd med tunga transporter.

Nackdelar:

- Nytt område tas i anspråk för täktverksamhet. Detta medför påverkan på miljö och hälsa.
- Ökat buller i omgivningen.
- Risk för negativ påverkan på djur-och växtliv.
- Risk för påverkan på vatten.
- Påverkan på reproduktionslokal för vanlig groda.

Nämndens synpunkter om skyddsåtgärder bedöms som rimliga då de områden som avses inte ligger inom redovisat brytningsområde och endast i mindre omfattning inom redovisat verksamhetsområde. Härigenom bedöms det finnas förutsättningar för att vidta skyddsåtgärder. Nämndens synpunkter om skyddsåtgärder i de aktuella områdena överensstämmer också med rekommendationerna i rapporterna från Svensk Naturförvaltning AB.

Ärendebeskrivning

Den 2021-06-14 inkom remiss till Dalslands Miljö- och energikontor från Länsstyrelsen i Västra Götalands län gällande ansökan om bergtäkt på fastigheten HÄRSÅNGEN 1:10 i kommun. Sökanden är Västfrakt ekonomisk förening med organisationsnummer 762000-1532. Sökanden yrkar tillstånd till uttag av berg (samt morän/lera) under tjugo år, t.o.m. 2041-12-31, på så sätt att uttag uppgår till maximalt 50 000 ton per år under sju av dessa år, och maximalt 90 000 ton under tre valfria av dessa år. Totalt ansöks uttag av 1 120 000 ton bergmaterial.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 47

Täktverksamheten består av följande arbetsmoment: (eventuell) avbanning, borring för losstagnation, sprängning, grovkrossning, efterkrossning/sortering, skutknackning, interna transporter, lastning, harpning samt pumpning.

Avbanningsmomentet pågår inte så ofta utan genomförs enbart inför borring, vilket enligt uppgift beräknas ske upp till 2 gånger per år. Borring pågår under ca 5 dagar inför en sprängning. Det innebär 5 alternativt maximalt 10 dagars borring per år. I samband med borring pågår endast den övriga ordinarie verksamheten, dvs utlastning och lastbilstransporter. Efter borring och efterföljande sprängning sker krossning och vid behov skutknackning för att dela upp större block till krossbar storlek.

Totalt beräknas i snitt 13 lastbilstransporter per dag in och ut från anläggningen per arbetsdag (vardagar kl. 06-22). Transporter går direkt ut på väg 172 och i huvudsak vidare söderut. Verksamheten kommer att bedrivas vardagar kl. 06:00-18:00.

Naturvärde

Området utgörs till största del av produktiv skogsmark som nyligen är avverkad. En del utgörs av ung, gallrad granskog. Den här marken har lågt naturvärde enligt inventering.

I den östra delen tangeras den hänsynsytta som utgörs av en brant och som är naturvärdesobjekt 4 i NVI. Träskiktet domineras av äldre gran och tall och det finns mycket död ved i området. Här finns blockrika miljöer och enstaka naturvårdsarter. Objektet har påtagligt naturvärde och branten rekommenderas att lämnas som en skyddszon.

Lopplummer (*Huperzia selago*) är klassad som livskraftig i rödlistan 2020. Arterna hotas inte av exploatering och bevarandestatusen i landet och i regionen är god och kommer inte att påverkas av en eventuell exploatering av området.

Djur

Vanlig groda finns inom området och reproduktion av arten sker inom inventeringsområdet och kunde konstateras i tre av vattenmiljöerna. Populationen bedöms vara tämligen stor. Vattenmiljön (objekt 4) bedöms ha ett högt värde som reproduktionslokal för vanlig groda i området. Vanlig groda är fridlyst i hela landet enligt 6 § i artskyddsförordningen. Fridlysningen innebär i korthet att dess fortplantningsmiljöer och viloplatsar inte får förstöras.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 47

Om området exploateras så att vattenmiljön i objekt 4 och objekt 5 påverkas negativt eller till och med går förlorad bör en eller flera nya vattenmiljöer skapas. En våtmark med öppen vattenspegel och tillräckligt vattendjup är att föredra och kan planeras in och skapas i närområdet.

Fågelinventering

Inventeringen utfördes som häckfågeltaxering med ett besök. Inventeringsområdet är 201 hektar stort och transekterna digitaliserades över området med ett största avstånd på 200 meter från varandra. Fem av arterna som observerades är rödlistade i kategorin nära hotad (NT): entita, gulspurv, kråka, rödvingetrast och talltita. Den största effekten av en bergtäkt blir att arealen skogsmark i området kommer att minska. Exploateringen kommer därmed ha störst negativ effekt på fåglar knutna till skogsmark, företrädesvis barrskog. Exempel på arter som på längre sikt kan påverkas negativt är bland andra talltita, entita, gransångare, gärdsmyg, järnspurv, kungsfågel, svartmes, taltrast och rödvingetrast. Inga av de noterade fågelarterna kännetecknas av att vara speciellt störningskänsliga för buller.

Påverkan på vatten

Det uppkommer ingen påverkan på grundvattnets nivå eftersom brytning sker flera meter över den lokala grundvattennivån. Verksamheten ger inte heller upphov till någon kemisk påverkan på grundvattnet, eftersom kemiska ämnen hanteras med försiktighetsåtgärder.

I den nordvästra delen av den västra arbetsplanen anläggs en sedimentationsdamm för utgående vatten. Vid utloppet monteras en oljeavskiljare. Vattnet ifrån sedimentationsdamm (dagvatten från verksamhetsområdet) rinner ut i bäck och sedan vidare till Valboån. Även efter det att vatten runnit genom sedimentationsdammen, kvarstår en inblandning av suspenderade ämnen som kan uppskattas till lägre än 10 mg/L. Det kan uppkomma en marginell sedimentation i Härsängsbäcken, som dock inte förändrar bäckens morfologi eller förutsättningar som biotop.

Bäcken rinner över området och den kommer kulverteras på två områden (separat ansökan gjord). Skyddsåtgärderna för Härsängsbäcken består i att marken som omger bäckfåran (tio meter från denna, i vardera riktningen) hålls intakt och att fuktgynnad vegetation främjas.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 47

Täktverksamheten medför att den lokala vattendelaren inom täktytan kommer att avlägsnas, så att den andel av nettonederbörden som tidigare runnit mot NO och öster, nu i stället kommer att ingå i det utgående vatten som leds till Härsängsbäcken. De redovisade förändringarna av vattenföringen i Härsängsbäcken är så marginella att de inte bedöms påverka bäckens morfologi eller den biotop som bäckfåran utgör.

Härsängsbäcken, som är relativt starkt grumlad, mynnar ut i Valboån. Det tillskott av suspenderade ämnen som beror på täktverksamheten kommer därför inte att höja halten av suspenderade ämnen i Valboån. Den kemiska påverkan ifrån täktverksamheten innebär en marginell tillförsel av oorganiska kväveföreningar. Den planerade verksamheten påverkar inte vattenföringen i Valboån.

Sammantaget bedöms verksamhetens påverkan så liten att den inte kan påverka miljö kvalitetsnormen för vatten.

Buller

Beräknade ekvivalenta ljudnivåer dagtid (kl. 06-18) uppfyller bullervillkoret om högst 50 dBA vid samtliga beräkningspunkter och samtliga beräkningsfall. Högsta beräknade ljudnivån uppgår till 48 dBA i beräkningspunkt 2 under beräkningsfall 6 där krossning ger det största bidraget.

Vid 5 beräkningspunkter (1, 2, 3, 5 och 7) bedöms att risk för ofta återkommande impulsljud kan komma att uppfattas under medvindsförhållande från täkt till berörda bostäder. Detta innebär att skutknackning behöver dämpas mot berörda beräkningspunkter. Detta kan åstadkommas genom att skutknackning alltid utförs bakom en skärm/vall i riktning mot dessa bostäder. Ett alternativ/komplement är att införa ett splitterskydd kopplat till hydraulhammare.

Enligt ansökan kommer placeringen av kross- och sorteringsutrustning vara i skydd av upplag som ger en effektiv bullerdämpning.

Vibrationer och luftstötsvågor

Markvibrationer från sprängningar bedöms innehålla begränsningsvärdet 4 mm/s, mätt i husgrund till bostadshus i omgivningarna. Luftstötvåg från sprängningar bedöms innehålla begränsningsvärdet 120 Pascal, mätt som frifältsvärde. Bedömningen grundar sig på att avståndet till kringliggande bostäder, vilka utgör referenspunkter för mätningarna, är mer än 500 meter.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 47

Lokalisering

Lokaliseringen har styrts av förekomsten av bra bergmaterial på en plats där produktion medför jämförelsevis mindre miljöeffekter.

Hushållning och behov

Färgelanda kommun utgör för tillfället ett bristområde vad gäller bergkrossprodukter. Kommunen försörjs främst med transporter från täkter utanför kommunen. Behovet av försörjningen i regionen av bergkrossmaterial från täkter kan bedömas vara minst 60 000 ton per år.

Efterbehandling

Då verksamheten upphör och därmed också pumpningen, kommer täkten att vattenfyllas, vilket kan ta några få år. Schaktkanten ovanför brytfronten markeras genom att stora block placeras tätt längs schaktkanten, minst en meter innanför kanten, på stabil och avbanad hållmark. Jordmaterial läggs på arbetsplanerna så att det uppkommer en jordmån. Sedimentationsdammen fylls igen. Efterbehandlingen sker successivt under verksamhetens gång.

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till beslut

Expediering:

Länsstyrelsen Västra Götaland, dnr 551-5875-2021

vastragotaland@lansstyrelsen.se

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 48

Dnr 2016/1238.MTI

Yttrande avseende ansökan om tillstånd till utökad verksamhet vid Billingsfors bruk inom fastighet Skåpenäs 2:37 i Bengtsfors kommun

Dalslands miljö- och energinämnd har ingen erinran mot bolagets formuleringar av slutliga villkor gällande utsläpp av stoft och svavel till luft från mesaugnen (U2).

Vidare har nämnden inte heller någon erinran mot bolagets hemställan om förlängning av prövotiden för inlämnande av förslag till slutliga villkor gällande utsläpp av reducerat svavel (TRS) till luft (U4) till den 22 december 2022.

Dalslands miljö- och energinämnd kan dock i nuläget inte ta ställning till om den av bolaget föreslagna formuleringen av slutligt villkor gällande buller (U6) är rimlig då underlaget är bristfälligt i de delar som avser renseriet.

Paragrafen anses omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Mark- och miljödomstolen lämnade i deldom 2018-04-20 dåvarande Ahlstrom-Munksjö Paper AB tillstånd enligt miljöbalken att vid Billingsfors Bruk årligen producera 80 000 ton oblekt sulfatmassa och 60 000 ton papper samt att vidta för denna produktion i ansökningshandlingarna beskrivna erforderliga åtgärder. Ahlstrom-Munksjö Paper AB har därefter upplösts genom fusion under 2019 och uppgått i Ahlstrom-Munksjö AB.

I deldomen sköt domstolen upp frågan om fastställande av slutliga villkor avseende bl.a. utsläpp av svavel och stoft till luft från mesaugnen (U2), utsläpp av total mängd reducerat svavel till luft från vissa källor (U4), begränsning av buller (U6) samt tillverkning av svaveldioxid (U7). Bolaget ålades att utreda ovanstående punkter, redovisa resultaten för desamma samt komma med förslag till åtgärder och slutliga villkor till domstolen.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 48

Domstolen beslutade också om att vissa provisoriska villkor skulle gälla under prøvotiden.

Ahlstrom-Munksjö AB har nu gett in prøvotidsredovisning avseende utredningsvillkor U2, U4, U6 och U7. Bolaget har yrkat att mark- och miljödomstolen ska avsluta prøvotiden och fastställa slutliga villkor avseende utsläpp av stoft och svavelväte från mesaugnen samt buller från verksamheten. Bolaget har begärt att mark- och miljödomstolen ska förlänga prøvotiden för inlämnande av förslag till slutliga villkor relaterade till U4 till den 22 december 2022. Beträffande villkor U7 har bolaget angett att det har upphört med användning av svaveldioxid varför prøvotiden kan avslutas utan att slutliga villkor föreskrivs.

Mark- och miljödomstolen ger nu Dalslands miljö och energinämnd möjlighet att inkomma med synpunkter i ärendet.

Bedömning

Utredningspunkt U2 gällande utsläpp till luft från mesaugnen

Av utredningspunkt U2 framgår att bolaget ska installera ny stoftreningsutrustning för begränsning av utsläpp till luft från mesaugnen och utvärdera de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna att minimera utsläppet till luft av stoft och svavel från densamma.

Bolaget har installerat ny stoftreningsutrustning som medför att stoftutsläppen ligger inom intervallet för BAT-AEL som är 10-25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde vid normal drift. Baserat på de mätningar som finns efter installationen bedöms det långsiktiga utsläppet vid den högre tillståndsgivna produktionen uppgå till 25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som flerårsmedelvärde. I förhållande till bedömd utsläppsnivå behövs dock en viss marginal för att hantera variationer mellan enskilda år. Bolaget föreslår därför att villkornivån sätts till 35 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde av minst sex mätningar jämnt fördelat över året. Den föreslagna villkornivån är inte direkt jämförbar med den utsläppsnivå som gäller enligt BAT, 10-25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde då BAT-AEL gäller för normal drift och utsläpp under perioder med onormal drift kan då räknas bort.

Utvecklingen avseende utsläpp av gasformigt svavel, inklusive svavelväte (H₂S), har inte påverkats av de åtgärder som genomförts för en begränsning av utsläpp av stoft. Utsläppet av svaveldioxid och reducerade svavelföreningar har uppgått till <10 mgS/m³ntg vid 6 % O₂ motsvarande nivån 0,01 kgS/ton massa som årsmedelvärde. Utsläppet ligger i nivå med det lägre värdet för BAT-AEL, 0,005-0,07 kgS/ton massa för en mesaugn utan förbränning av starka gaser.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 48

Bolaget föreslår därför att den provisoriska föreskriften P5 fastställs som slutligt villkor.

Allt sammantaget anser bolaget att de åtgärder som genomförts är tillräckliga och föreslår följande slutliga villkor avseende stoft och svavel:

- *Utsläppet av stoft från mesaugnen får inte överstiga 35 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂ som årsmedelvärde av minst sex mätningar jämnt fördelat över året. Utsläppet ska kontrolleras minst varannan månad genom mätning och registrering.*
- *Halten svavelväte (H₂S) i rökgaserna från mesaugnen får uppgå till högst 50 mg/m³ norm torr gas. Värdet får överskridas högst 10 % av drifttiden per månad. Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.*

Dalslands miljö- och energikontor har inget att erinra mot föreslagen formulering av villkor.

Utredningspunkt U4 gällande utsläpp av reducerat svavel (TRS) till luft

Bolaget har begärt att mark- och miljödomstolen ska förlänga prövotiden för inlämnande av förslag till slutliga villkor relaterade till U4 till den 22 december 2022. Dalslands miljö- och energikontor bedömer att bolagets skäl till förlängning av utredningstid är godtagbara baserat på de redogörelser som inlämnats.

Utredningspunkt U6 gällande buller

I utredningspunkten U6 gällande buller fastställs att bolaget ska utreda de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna att begränsa bullret vid mätpunkt 3 belägen norr om bruket samt mätpunkterna 5a, 5b och 6 väster om bruksområdet till 45 respektive 48 dB(A) nattetid och 50 respektive 53 dB(A) övrig tid. Utredningen ska även omfatta möjliga bullerdämpande åtgärder vid enskilda fastigheter belägna inom industrifastigheten Skåpenäs 2:37.

Bolaget har i flera omgångar vidtagit åtgärder i syfte att minska bullerstörningarna från verksamheten. Under 2014 - 2015 genomfördes bullerreducerande åtgärder som enligt beräkningar innebar en sänkning av ljudet med 2-4 dB(A) i närliggande bostadsområden utanför industrifastigheten. Ytterligare buller-reducerande åtgärder vidtogs under perioden 2017-2020 till en kostnad av ca 2 MSEK.

Enligt genomförd utredning är ljudnivån 49-50 dB(A) kvälls- och nattetid i de fyra mätpunkterna idag. Tre bullerkällor har identifierats som behöver åtgärdas för att hålla en nödvändig marginal till ett villkor på 50 dB(A) nattetid.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 48

De åtgärder som har identifierats är dämpande åtgärder i pappersbruket, dels på en utsugningsfläkt, dels på två utlopp. Dessa åtgärder, som bolaget planerar att genomföra under 2022, medför en kostnad på ca 2 MSEK.

För att begränsa bullret till 48 dB(A) i mätpunkterna 5a, 5b och 6 väster om industriområdet skulle ytterligare 11 bullerkällor behöva åtgärdas utöver de tre som nämns ovan, dvs totalt 14 stycken. Tillkommande kostnad för dessa 11 källor bedöms uppgå till nivån 5 MSEK.

För att nå ner till ljudnivån 45 dB(A) skulle ett ytterligare stort antal källor behöva åtgärdas. Utöver de 14 källor som identifierats för nivån 48 dB(A) skulle ytterligare ett 30-tal källor behöva åtgärdas. Tillkommande kostnad för dessa 30-talet källor bedöms uppgå till storleksordningen 20 MSEK.

Enligt utredningen utgör vedhanteringen vid rensriet (vedhanteringen) den dominerande bullerkällan norr om bruket (mätpunkt 3) och för att nå ner till nivåer under 49 dB(A) skulle det enligt uppgift krävas omfattande och tekniskt komplicerade åtgärder. Förutsättningarna för att identifiera och värdera möjliga åtgärder för en begränsning av bullret uppges vara bättre när förändringar ska göras i verksamheten, men att det i nuläget inte finns någon tidsplan för eller beslut om sådana investeringsutredningar. Utan åtgärder i rensriet är det därmed inte möjligt att nå 48 respektive 45 dB(A) i samtliga mätpunkter.

Avseende de bostäder som är belägna inom industrifastigheten föreslår bolaget att bullerdämpande åtgärder genomförs vid de enskilda byggnaderna. Den förhöjda ljudnivån vid dessa fastigheter orsakas främst av buller från rensriet, vilket innebär att även om de ovan nämnda 11 respektive 40 åtgärderna genomförs, kommer bullernivån endast reduceras marginellt vid dessa fastigheter. Åtgärder i form av fönsterbyten till treglasfönster har genomförts på ett bostadshus inom industriområdet, vilket resulterande i lägre ljudnivåer inomhus i samtliga rum. Uppmätta ljudnivåer efter åtgärder ligger vid normal drift under Folkhälsomyndighetens riktvärde för inomhusbuller, 30 dB(A). Bolaget ser därmed inget behov av något slutligt villkor i denna del.

Allt sammantaget föreslår bolaget följande utformning av slutligt villkor avseende buller:

Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid mätplats tre, fem (två mätpunkter, a och b) och sex än

- 55 dB(A) dagtid kl. 06.00-18.00

- 50 dB(A) övrig tid

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 48

Arbeten som typiskt sett ger upphov till momentana ljudnivåer högre än 60 dB(A) får inte förekomma nattetid (kl. 22-06). De angivna värdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärden ska beräknas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller efter anmodan från tillsynsmyndigheten, dock minst en gång per år. Mätning av buller och bestämning av ekvivalent ljudnivå ska ske i enlighet med Naturvårdsverkets råd och riktlinjer. Om värdena överskrids vid en mätning ska åtgärder vidtas så att värdena kan innehållas vid en uppföljande mätning vid tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Dalslands miljö- och energikontor kan i nuläget inte ta ställning till om den av bolaget föreslagna formuleringen av slutligt villkor gällande buller är rimlig då underlaget är bristfälligt i de delar som avser rensriet. Det framgår varken vilka bullerreducerande åtgärder som är möjliga, hur stor effekt de kan förväntas ge eller vilka kostnader åtgärderna skulle medföra.

Utredningspunkt U7 gällande tillverkning av svaveldioxid

Bolaget har under utredningsperioden upphört med användningen av svaveldioxid varför provotiden kan avslutas utan att slutliga villkor föreskrivs.

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till beslut

Expedieras:

Vänersborgs Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen,
Mål nr: M 2842-16

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande